

Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences,
Institute for Humanities and Cultural Studies (IHCS)
Monthly Journal, Vol. 22, No. 9, Autumn 2022, 165-186
Doi: 10.30465/CRTLS.2021.31183.1867

A Critical Review on the Book **"*Sports and Media, an Applied Approach*"**

Sara Keshkar*

Abstract

"Sport and Media, an Applied Approach" is a book for physical education students and sports communication enthusiasts, written by Hamid Ghasemi and Loghman Keshavarz. The research method was a critical philosophical exploration based on the critique of educational criticism. The experience and expertise of the authors guarantee readers' confidence in the book's content. The book is valuable for readers and most undergraduates of physical education. Comprehensible and simple text with suitable sentence structure, which helps to convey the message to the readers, is the most valuable point of the book. The book's contents, beginning with the introduction of basic concepts, definitions, and foundations and gradually leading to specialized and applied content and ultimately to the effects of the environment, including culture, rules, and policymakers on media performance, indicate a desirable order and logical relevance of the book's contents. There are some writing problems in Persian grammar due to the poor technical performance of the publisher and the book's editor. It can be a unique book, not only for the students but also for all who are interested in sports and media, just if the form and grammatical structure are reviewed and corrected.

Keywords: Book Review, Media, Sports, Applied Approach.

* Associate professor of sport management, Faculty of physical education and sport sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran, keshkar@atu.ac.ir

Date received: 07/07/2022, Date of acceptance: 30/10/2022

Copyright © 2018, This is an Open Access article. This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نقدی بر کتاب ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی^۱

سارا کشر*

چکیده

کتاب «ورزش و رسانه با رویکرد کاربردی» منبع درسی دانشجویان تربیت بدنی و کتابی مناسب برای علاقمندان حوزه ارتباطات ورزشی است. مؤلفین کتاب دکتر حمید قاسمی و دکتر لقمان کشاورز هستند. روش تحقیق، کاوشگری فلسفی انتقادی با تکیه بر روش نقادی آموزشی است. ویژگی مؤلفین کتابها بر نحوه ارزشگذاری مخاطبان نقش دارد. تجربه و تخصص نویسندگان این کتاب، ضامن اطمینان و اعتماد خوانندگان به محتوای آن است. این کتاب، اثر ارزشمندی برای خوانندگان و عمدتاً دانشجویان کارشناسی تربیت بدنی می‌باشد. قلم شیوا و ساختار ساده جملات برای تسهیل انتقال پیام از نکات ارزشمند این کتاب است. مطالب کتاب که با ارائه مفاهیم اولیه و تعاریف و مبانی آغاز شده و به تدریج به مطالب تخصصی و کاربردی و در نهایت به اثرات محیطی، شامل فرهنگ، قوانین و سیاستگذاران بر عملکرد رسانه منتهی شده است، حاکی از نظم مطلوب و ارتباط منطقی مطالب کتاب است که در بردارنده دامنه موضوعی، مفهومی و کاربردی رسانه‌ها در ورزش است. اما کتاب مذکور دارای اشکالات شکلی و ظاهری و همچنین مشکلات نگارش دستور زبان فارسی است که در صورت رفع این مشکلات، می‌تواند کتابی منحصر به فرد، نه تنها برای دانشجویان بلکه برای تمام علاقمندان حوزه ورزش و رسانه باشد.

کلیدواژه‌ها: نقد کتاب، رسانه، ورزش، رویکرد کاربردی.

* دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران،
keshkar@atu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۱۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۰۸

Copyright © 2018, This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International, which permits others to download this work, share it with others and Adapt the material for any purpose.

۱. مقدمه

رسانه‌ها در دنیای امروز که به عصر ارتباطات معروف شده است، سهم مهمی در زندگی انسان‌ها یافته‌اند. بطوریکه به ندرت انسانی بر روی کره زمین یافت می‌شود که از رسانه‌های جمعی و خصوصاً رسانه‌های نوین بی‌بهره باشد. رشد ارتباطات و بکارگیری رسانه‌ها در جهان امروز آن را تبدیل به یک دهکده جهانی نموده است. رسانه‌ها در ارتباط مردم جهان از این سوی به آن سوی کره خاکی نقش مهمی دارند. بطوری که اگر در جهان حادثه‌ای رخ دهد، تمام جهان از آن باخبر می‌شوند، جنگ‌ها، اتفاقات طبیعی مثل زلزله و سیل، اتفاقات سیاسی و حتی شیوع یک بیماری از اخبار و پیام‌هایی است که رسانه‌ها به گوش جهانیان می‌رسانند. رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی در زمان شیوع جهانی بیماری کرونا مردم جهان را به هم نزدیک ساخت و موجب گردید تا مردم ملل مختلف از وضعیت هم باخبر باشند، یکدیگر را حمایت کنند، برای مقابله با بیماری روش‌های مؤثر را به هم بیاموزند و خلاصه اینکه مردم جهان به پاس ارتباطات رسانه‌ای، درد مشترک و دغدغه مشترک یافتند. در این میان ورزش به عنوان پدیده‌ای جهان شمول از طریق رسانه‌ها قابل دستیابی است و ورزشکاران نخبه یک کشور در بین مردم جهان جایگاه مهم و اثرگذاری دارند بطوری که دیگر نمی‌توان یک ورزشکار را متعلق به یک کشور دانست؛ بلکه ورزشکاران نخبه متعلق به طرفدارانشان در تمام جهان هستند و الگوی اثرگذاری بر زندگی آنها تلقی می‌شوند. رویدادها و مسابقات ورزشی، آموزش نحوه ورزش کردن، آشنایی با اماکن و رشته‌های ورزشی جدید و بطور خلاصه ابعاد گسترده صنعت ورزش از موضوعات مورد علاقه اصحاب رسانه برای انعکاس آن به علاقمندان و مشتریان جهانی ورزش است و در این راستا، آموزش دانشجویان رشته تربیت بدنی به عنوان سکنداران آتی رسانه‌های ورزشی کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. یکی از ابزارهای آموزشی مهم برای ارتقای سطح اطلاعات و دانش دانشجویان و علاقمندان حوزه ورزش، کتاب است که به عنوان ابزار آموزشی قابل دسترسی و دستیابی آسان برای فراگیران محسوب می‌شود و چنانچه این ابزار از ویژگی‌های لازم و مطلوب برخوردار باشد، نقش مؤثری بر ارتقای یادگیری دانشجویان خواهد داشت. کتاب ابزاری برای برقراری ارتباط بین دو ذهن است. نویسنده کتاب، از طریق کلمات و تصاویر یک متن قصد دارد پیامی را به خواننده منتقل کند و بر ذهن او اثر بگذارد. متن کتاب می‌تواند بر خواننده اثرگذار باشد و یا

هیچ اثری بر او نداشته باشد، گاهی اوقات این اثرگذاری مطابق خواست و تمایل نویسنده است و گاهی به شکلی متفاوت. ناقد کتاب، با به اشتراک گذاردن نظرات خود در مورد یک کتاب، می تواند این پیام را منتقل کند که آیا کتاب مورد نظر به عنوان یک ابزار ارتباطی، موفق به برقراری ارتباط بین نویسنده و خواننده کتاب شده است یا خیر؟ ناقد نه تنها می تواند اظهار کند که متن کتاب حاوی چه اطلاعاتی است، بلکه می تواند بیان کند که چه اثراتی بر او داشته است. بنابراین نقد و بررسی کتاب گویای محتوایی است که کتاب ارائه می دهد و نیز اینکه کتاب چگونه بر خواننده اثر می گذارد (Bazerman, Charles. 2010).

از آنجا که انسان های عصر حاضر، با آرا، نظرات و دیدگاه های مختلفی مواجهند که رسانه ها به آنها منتقل می کنند، بسیاری از فلاسفه معتقدند که فراگیران دنیای امروز به تفکر انتقادی نیاز دارند تا از طریق نقد و بررسی آراء و نظرات مختلف، آنچه که بهترین است را انتخاب کنند (صادقی و انوری، ۱۳۸۵) و به این منظور نقادی به عنوان ابزاری در خدمت تفکر انتقادی مورد استفاده صاحبان اندیشه قرار گرفته است تا در انتخاب اصلاح از بین آثار علمی - آموزشی برای آموزش اثربخش فراگیران به قضاوت بنشینند. نقادی صرف نظر از برداشت منفی آن که به ایرادها و خرده گیری هایی نادرست اشاره دارد و هدف آن بی ارزش جلوه دادن دیگران و آثار آنهاست، در برداشت مثبت و ارزش مند آن نوعی انتقاد سازنده است که به منظور بهبود و اصلاح آثار علمی تولید شده در زمینه های مختلف تأکید دارد. در اینگونه نقادی، ناقد به عنوان قاضی بی طرف و منصف، قضاوتی مستند و معتبر ارائه می دهد (مجتهدی، ۱۳۶۳، به نقل از رهنما، میرزامحمدی و بیجنوند، ۱۳۹۲). همچنین جان دیویی تفکر انتقادی را نقدی سازنده در قالب عبارت «تردید سالم» می داند که طی آن از تعجیل در قضاوت پرهیز می شود و از نظر او نقد بررسی فعال و دقیق هر عقیده و دانش است (Dewey, 1910). به این لحاظ، نقد کتاب «ورزش و رسانه با رویکرد کاربردی» به عنوان ابزار آموزشی دانشجویان رشته تربیت بدنی و همچنین علاقمندان به حوزه ارتباطات ورزشی انتخاب شد تا از ابعاد مختلف مورد بررسی و نقد قرار گیرد و در فرآیند نقد کتاب حاضر تلاش شد که با نگرشی علمی به بررسی وجوه مختلف آن پرداخته شود. تا به این ترتیب ارزش های کتاب حاضر به عنوان منبع مطالعاتی معرفی شود. به منظور نقد کتب معمولاً مواردی چون موضوع کتاب، کیفیت مطالب کتاب، نویسنده مجزا یا چند نویسنده، فصل ها یا بخش ها، پیشگفتار و اینکه چه کسی آن را نوشته است، منابع، فهرست، شماره استاندارد بین المللی کتاب (ISBN)،

کیفیت کاغذ و چاپ، کیفیت عکس، تصاویر در صورت وجود، نکات مهم در فصول مختلف جعبه را برجسته کنید، قیمت، چاپ کلی و صحافی مورد توجه ناقد قرار می‌گیرد (Jawaid & Baig, 2019). بر این اساس، سعی شده است در مقاله حاضر، پس از معرفی کتاب در بخش معرفی اثر، به نقد آن در سه قالب کلی توصیف شکلی یا ظاهری، محتوا و ارزیابی پرداخته شود.

۲. روش‌شناسی

روش تحقیق در مقاله حاضر از نوع کاوشگری فلسفی انتقادی با تکیه بر روش نقادی آموزشی است. برای نقادی آموزشی سه بعد اساسی شناسایی شده است که عبارتند از: توصیفی، تفسیری و ارزشیابی. توصیف یعنی به تصویر کشیدن کیفیت‌های موجود در برنامه درسی، حقایق اساسی و مهم آن و همچنین زمینه وسیعتری که برنامه در آن قرار دارد (ویلیز، ۱۳۸۷، بارون، ۱۳۸۷). تفسیر یعنی نسبت دادن معانی به موقعیت. معانی که می‌توانند از درون یا بیرون برنامه درسی حاصل شوند. البته این گام از نقادی آموزشی نیازمند در نظر گرفتن معیارهایی برای نقد است. معیارهایی که می‌تواند بر اساس یک بافت تاریخی، نظریه‌های مختلف علمی، و غیره تدوین شوند. ارزیابی نیز شامل اظهار نظر درباره شایستگی و ارزش کل موقعیت یا اجزای آن است (حسینی و همکاران، ۱۳۹۴). بر اساس مراحل فوق، تدوین و معرفی معیارهایی برای نقادی کتاب ضروری است. بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهشی مرتبط نشان می‌دهند که معیارهای متعددی برای نقد کتاب وجود دارد در برخی از مقالات معیارهای شکلی، محتوایی، خاستگاه اثر و نحوه کاربرد اثر توسط دانشجویان مورد توجه قرار گرفته است (رشیدی و امینی، ۱۳۹۸) در برخی دیگر تحلیل شکلی و تحلیل محتوایی در دو قالب امتیازها و کاستی‌های کتاب و در نهایت نتیجه‌گیری که معادل ارزیابی و کاربرد کتاب است ارائه شده است (رضوی، ۱۳۹۴). گروهی دیگر از نقادان کتاب تمایل دارند در کنار تحلیل ابعاد شکلی و محتوایی به مقایسه اثر مورد نقد و کاربرد آن با سایر کتاب‌های مشابه بپردازند و همچنین در کنار تحلیل محتوایی و شکلی کتاب، خودشان به ارائه مطالبی تکمیلی به محتوای کتاب در قالب نکات قابل تأمل در نقد کتاب بپردازند (پیرائی، ۱۳۹۶). اما آنچه در تمام نقدهای موجود در خصوص کتاب‌های مختلف خصوصاً کتاب‌های درسی انجام شده است؛ نشان می‌دهد که چارچوب نقادی

آموزشی ویلیز (۱۳۸۷) شامل سه معیار توصیف، تفسیر و ارزیابی محور توجه اکثر محققان و ناقدان بوده است، بر این اساس نقد کتاب «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی» نیز براساس الگوی فوق و با معیارهای تحلیل شکلی، محتوایی و ارزیابی کلی و کاربردی کتاب صورت گرفته است که در هر بخش نکات قوت و ضعف کتاب در عین توصیف، تفسیر و ارزیابی شده است و نهایتاً ارزیابی کلی در قالب نتیجه گیری در خصوص کاربرد کتاب ارائه شده است. ابزار پژوهش برای جمع آوری داده های تحقیق، شامل پرسشنامه ترکیبی مبتنی بر «چک لیست نقد کتب درسی دانشگاهی شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی» و همچنین چک لیست نقد کتاب مبتنی بر مدل نقد بازرمن بود. این پرسشنامه از ۲۴ سوال دارای دو بخش کلی شکلی و محتوایی تشکیل شده بود. پرسشهای بخش شکلی عبارت بودند از ابعاد جامعیت صوری، فنی و ظاهری، نگارشی و ویرایشی، و روان و رسابودن. پرسشهای بخش محتوایی عبارت بود از نظم منطقی، کمیت و کیفیت منابع، تحلیل، نوآوری، مبانی، انطباق و جامعیت، نحوه کاربرد ابزارهای علمی، اصطلاحات تخصصی، رویکرد کلی و در نهایت جنبه کاربردی بودن کتاب برای اهداف آموزشی که در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. در روش نقد بازرمن پس از بررسی جنبه های شکلی و محتوایی کتاب، به کاربرد آن به عنوان یک ابزار آموزشی در یک کل بهم پیوسته تأکید می شود (بازرمن، ۲۰۱۰).

۳. یافته‌ها

در این بخش نتایج بررسی و تحلیل نقادان کتاب «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی» در بخش های ویژگی های ظاهری و ویژگی های محتوایی و تفسیر اثر براساس ساختار و معیارهای انتخاب شده نقاد، ارائه شده است.

۱.۳ معرفی اثر

قبل از شروع به ارائه یافته های حاصل از بررسی و نقد کتاب مورد نظر، لازم به ذکر است که در هر مقاله نقد و بررسی کتاب، ابتدا به معرفی اثر پرداخته می شود و بهترین شکل معرفی اثر عبارتست از: عنوان، نویسنده، محل انتشار: ناشر، تاریخ انتشار، تعداد صفحات

کتاب و قیمت (Bazerman, 2010/128). بر این اساس در ادامه، مطابق الگوی ذکر شده، به معرفی کتاب «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی» پرداخته می‌شود.

کتاب «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی» اثری تألیفی است که توسط دکتر حمید قاسمی و دکتر لقمان کشاورز به رشته تحریر درآمده است و وظیفه ویراستاری ادبی آن بر عهده عطاءاله محمدعلی نژاد بوده است. چاپ اول این کتاب در سال ۱۳۹۷ توسط انتشارات علم و ورزش در ۲۰۰ نسخه منتشر شده است. این کتاب ۱۵۵ صفحه و از هفت فصل، شامل عناوین زیر تشکیل شده است:

فصل اول: اهمیت و نقش رسانه‌های جمعی در ورزش، فصل دوم: ورزش‌های رسانه‌ای و رسانه‌های ورزشی، فصل سوم: گزارش‌نویسی و خبرنگاری ورزشی، فصل چهارم: اصول اجرا در برنامه‌های رسانه‌های ورزشی، فصل پنجم: مسائل اخلاقی و حقوقی در وسایل ارتباط جمعی، فصل ششم: نقش رسانه‌ها در گسترش ورزش در جامعه، فصل هفتم: نحوه سیاست‌گذاری در رسانه‌ها.

هر فصل با معرفی اهداف کلی و هدف‌های یادگیری در زیر تیترو مربوط به شماره و عنوان فصل، شروع می‌شود و در پایان هر فصل خلاصه‌ای از محتوای فصل ارائه شده است و پس از آن سوالات چند گزینه‌ای برای خودآزمایی خواننده از میزان یادگیری مطالب فصل ارائه شده است که پاسخ‌های درست این سوالات در بخش پیوست کتاب در قالب پاسخنامه ارائه شده است.

منابع مورد استفاده در کتاب، پس از فصل هفتم در دو بخش منابع فارسی و لاتین قرار دارد و پس از آن همانطور که کمی پیشتر اشاره شد، پاسخنامه سوالات خودآزمایی و پس از آن زیرنویس‌های لاتین فصول در یک صفحه ارائه شده است.

قیمت این کتاب ۵۰۰/۰۰۰ ریال معادل ۵۰ هزار تومان است و آنطور که در بخش پیشگفتار مؤلفان آمده است، با توجه به سرفصل‌های درس «فعالیت‌های رسانه‌ای در ورزش» مختص دانشجویان کارشناسی رشته تربیت بدنی تولید شده است.

۲.۳ معرفی نویسندگان کتاب

ویژگی‌های مؤلفین کتاب‌ها بر نحوه ارزشگذاری آن توسط مخاطبان، ناشران و فروشندگان کتاب نقش دارد و در خصوص کتاب‌های علمی-آموزشی هرچه نویسندگان از ویژگی

تخصص و تجربه کافی برخوردار باشند، کتاب ارزش بیشتری در نظر مشتریان و ناشران و فروشندگان خواهد یافت (کشکر، قاسمی و صادقی، ۱۳۹۲). از این رو، اولین مرحله از ارزشیابی و نقد هر کتابی، پاسخ به این سوال است که چه کسی با چه ویژگی کتاب موردنظر را به رشته تحریر در آورده است؟ آیا نویسنده از نظر علمی در سطحی قرار دارد که اثر را تولید کند؟ موقعیت علمی مؤلف در محافل آکادمیک به چه میزان است؟ (دهقانی، ۱۳۸۶). بر این اساس برای نقد کتاب «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی» که اثری تألیفی است، ابتدا به معرفی و بررسی ویژگی‌های نویسندگان آن پرداخته شده است. کتاب «رسانه و ورزش با رویکرد کاربردی» اثر تألیفی دکتر حمید قاسمی و دکتر لقمان کشاورز است. دکتر حمید قاسمی متولد ۱۳۵۰، عضو هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور است که نامی آشنا در حوزه ارتباطات و رسانه‌های ورزشی است و عمده کتاب‌های تولید شده در حوزه مذکور، حاصل کوشش و تلاش مستمر اوست. حمید قاسمی که دانش آموخته رشته مدیریت ورزشی است و همچنین بطور مشخص در رشته ارتباطات نیز دارای مدرک کارشناسی ارشد است. او سال‌های بسیاری از عمر کاری خود را به موازات عضویت در هیئت علمی دانشگاه، در بخش ورزش سازمان‌های رسانه‌ای کشور، در جایگاه مدیر رسانه، خبرنگار، تهیه کننده، نویسنده،... طی کرده است و در پرونده کاری او سابقه خدمت در جایگاه معاونت ارتباطات و امور فرهنگی سازمان تربیت‌بدنی وقت، مدیر گروه ورزش و سرگرمی شبکه جهانی جام جم و رئیس رادیو ورزش ثبت شده است. بر این اساس عمده تولیدات علمی او در حوزه مدیریت ورزشی و به ویژه ارتباطات و رسانه‌های ورزشی بوده است. نامبرده دارای کتاب‌های تألیفی و ترجمه متعدد و همچنین مقالات و طرح‌های بسیاری در حوزه مذکور است و به این لحاظ می‌توان نتیجه گرفت ایشان از دانش، توانمندی و تجربه کافی برای خلق اثر حاضر برخوردار است. دکتر لقمان کشاورز به عنوان نویسنده دیگر کتاب «رسانه و ورزش با رویکرد کاربردی» نیز عضو هیئت علمی مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور و ورزشکار رشته تکواندو و متولد ۱۳۴۹ است. دکتر کشاورز دارای تألیفات متعدد در حوزه مدیریت ورزش است. اثر حاضر، دومین کتاب تألیفی او در فضای ارتباطات و رسانه‌های ورزشی است.

از آنجا که کتاب مورد نظر برای دوره های آموزشی دانشجویان رشته تربیت بدنی به عنوان کتاب درسی به رشته تحریر درآمده است، تجربه و تخصص نویسندگان کتاب، رکن

مهمی در انتقال مفاهیم و معانی قابل اعتماد توسط کتاب تولید شده به دانشجویان است و بر این اساس، ویژگی‌های نویسندگان این کتاب، ضمانت لازم برای اطمینان و اعتماد خوانندگان به محتوای کتاب را فراهم می‌کند و بطور خلاصه می‌توان گفت: این کتاب توسط اهل فن نوشته شده است.

از نظر ویژگی‌های مورد نیاز برای تألیف کتاب حاضر کاستی قابل توجهی در مشخصه‌های نویسندگان وجود نداشت. هرچند بهتر بود نویسنده دوم از سابقه تخصصی بیش‌تری در خصوص موضوع کتاب بهره‌مند می‌بود. اما به هر حال دانش تخصصی نویسنده اول کتاب این مشکل را برطرف نموده است.

۳.۳ تحلیل شکلی اثر

در این بخش به توصیف و تحلیل شکل و ظاهر کتاب پرداخته شده است. به این منظور از صورت بیرونی کتاب، شامل مشخصات جلد و بخش‌های مرتبط به آن شروع و سپس به مشخصات داخل کتاب پرداخته شده است.

۱.۳.۳ جلد

امتیازات: رنگ‌های بکار رفته از نظر انتخاب طیف و ترکیب، زیبا و جذاب است و تلفیق رنگ سبز چمن با آبی آسمان و رنگ مشکی به همراه استفاده از خطوط منحنی، نمایی از حرکت را به ذهن متبادر می‌سازد که برای کتاب‌های ورزشی کاملاً مناسب است. استفاده از توپ فوتبال نشان می‌دهد که محتوای کتاب ورزشی است.

کاستی‌ها: قرارگیری میکروفون در کنار توپ بر روی زمین چمن استفاده ناشیانه‌ای است که از کمترین مهارت‌های فنی در تصویرسازی برخوردار است و این امر نه تنها از زیبایی تصویر پس‌زمینه می‌کاهد، بلکه معنای مناسبی از آن به ذهن متبادر نمی‌گردد و در مجموع نشان‌دهنده این امر است که گرافیکست از تخصص کافی برخوردار نبوده است.

۲.۳.۳ عطف (شیرازه)

امتیازات: درج نام نویسندگان و عنوان کتاب در بخش عطف کتاب رعایت شده است. عطف یا شیرازه کتاب از مهمترین بخش‌های بصری کتاب است؛ چون کتاب‌هایی که در کتاب‌خانه قرار دارند، قسمت عطف کتاب است که خودنمایی نموده و هویت کتاب را مشخص می‌کند و تاثیر مستقیمی روی فروش کتاب و بازاریابی آن خواهد داشت. بنابراین یکی از مهمترین بخش‌های کتاب که در طراحی باید به آن توجه داشت، قسمت عطف جلد کتاب است. به همین دلیل است که اصلی‌ترین قسمت جلد کتاب محسوب می‌شود و آغازکننده تعامل کتاب با خواننده می‌باشد (Mattern, 2011). بنابراین باید اطلاعات ثبت‌شده در عطف کتاب کامل و طراحی آن مجزا از سایر قسمت‌های جلد کتاب باشد. بر این اساس درج نام و عنوان در عطف کتاب حاضر از مزایای آن به شمار می‌رود.

کاستی‌ها: در بخش شیرازه کتاب، نام کتاب و مشخصات نویسندگان در نهایت بی‌دقتی درج شده است، بطوری که بخشی از نام کتاب و نویسندگان خارج از فضای شیرازه قرار گرفته است. این امر حاکی از عدم محاسبه دقیق عطف یا شیرازه کتاب و اندازه فونت مشخصات درج شده در این بخش است. از آنجا که مدیریت اطلاعات در کتابخانه‌ها به سمت جستجوی منابع توسط مراجعین سوق یافته است، لذا طراحی و رنگ بخش عطف کتاب در یافتن موضوعات مناسب به خوانندگان کمک می‌کند (Lee, Chang, Archibald, Pitzak, 2008). بنابراین، رنگ عطف کتاب اهمیت دارد و در کتاب مورد بحث از تقابل مناسب رنگ زمینه و نوشتار استفاده نشده است و به همین دلیل سهولت در یافتن این کتاب در قفسه کتابخانه را تحت تاثیر قرار داده است.

۳.۳.۳ پشت جلد

امتیازات: رنگ آمیزی پشت جلد هم که در امتداد تصویر روی جلد است، همچنان زیبا و چشم‌نواز است. رنگ سبز چمن با دورنمایی مبهم از فضایی دور و آسمانی آبی، احساس مطلوبی به خواننده کتاب منتقل می‌کند.

کاستی‌ها: محتوای پشت جلد حاوی مشخصات نویسندگان به زبان انگلیسی است. در این بخش، درج هویت علمی نویسندگان با استفاده از PhD در حالی انجام شده است که درجه علمی نویسندگان نیز درج شده است که روش معمول و درستی برای معرفی درجه

علمی نویسندگان نیست. چون وقتی درجه علمی بصورت استادیار، دانشیار یا استاد درج می‌شود، خود نماینده داشتن مدرک دکتری است و درج PhD در کنار درجه علمی نشان دهنده عدم اطلاعات کافی گرافیست و ناشر از روش معمول معرفی هویت علمی نویسندگان کتاب است.

۴.۳.۳ صفحه عنوان

امتیازات: صفحه عنوان انعکاسی از مشخصات درج شده بر روی جلد است و حاوی نام کتاب، نام و مشخصات صاحبان اثر، نام ناشر و لوگوی آن است که در بخش بالایی صفحه با کالیگرافی بسم الله الرحمن رحیم مزین شده است و به نظر می‌رسد علت درج این کالیگرافی در صفحه مورد نظر به دلیل صرفه جویی در کاغذ و اجتناب از تخصیص یک صفحه مجزا می‌باشد.

کاستی‌ها: بلافاصله در صفحه بعدی فضای کاملاً سفید و خالی دیده می‌شود که در بخش انتهایی سمت چپ پایین صفحه باز هم نام کتاب نوشته شده است. این تکرار بی‌مورد موجب ضایع شدن برگ سفیدی از کتاب شده است و تکرار نام کتاب در جایی که در صفحه قبل درج شده است، امری غیرفنی است.

۵.۳.۳ فیپا

امتیازات: صفحه شناسنامه کتاب حاوی اطلاعات کتابشناسی شامل مشخصات نویسندگان، رده‌بندی موضوعی، مشخصات ظاهری کتاب و سایر اطلاعاتی است که بطور معمول در بخش کتابشناسی درج می‌شود و به خوبی تنظیم شده است و در زیر آن لوگوی ناشر، نام کتاب و نویسندگان و ویراستار و اطلاعات تماس ناشر به خوبی درج شده است.

کاستی‌ها: در این بخش کاستی خاصی مشاهده نمی‌شود.

۶.۳.۳ پیشگفتار

امتیازات: شروع صفحه پیشگفتار با نام خداوند به شکل «به نام خداوند جان و خرد» آغاز شده است و سپس پیشگفتار با محتوای مناسبی ارائه شده است.

کاستی‌ها: با توجه به ذکر نام خداوند در صفحه عنوان کتاب، تکرار آن در این بخش بی مورد است. همچنین در انتهای پیشگفتار امضای نویسندگان چپ چین شده است که حاکی از عدم توجه به قیود صفحه آرایی فارسی است.

۷.۳.۳ چهارچوب بندی صفحات

امتیازات: اکثر صفحات کتاب دارای چارچوب بندی و سر صفحه است که به سهولت در یافتن مطالب و فصول کتاب می تواند کمک کند.

کاستی‌ها: سرصفحه (Header) صفحات که در واقع به منظور کمک به خواننده برای تسهیل یافتن فصول مورد نظر و همچنین افزودن جلوه ای زیبا به صفحات کتاب، استفاده می شود، در این کتاب به شیوه ای غیرمعمول استفاده شده است. در صفحه ابتدایی هر فصل از کتاب که در آن شماره فصل، عنوان فصل و اهداف کلی و جزئی به همراه تصاویری در حاشیه درج شده است، سرصفحه وجود دارد که بر آن نام کتاب درج شده است و در صفحه بعد از آن که محتوای فصل با درج تیتتر مقدمه آمده است، سرصفحه ای وجود ندارد. و بلافاصله در صفحات بعد سرصفحه اضافه شده است که در سرصفحه های صفحات سمت راست نام کتاب و در سرصفحه های سمت چپ، یکی از تیتترهای موجود در صفحه راست یا چپ درج شده است! درج سرصفحه در صفحه ابتدایی هر فصل کاملاً غیرمعمول و بی فایده است. چون در همان صفحه نام و مشخصات فصل درج شده است و اضافه کردن سرصفحه به این صفحه که لازم است فضایی متفاوت از صفحات دیگر کتاب داشته باشد، امری بی فایده است. از طرفی، معلوم نیست علت استفاده از سرصفحه در شروع بخش مقدمه فصول چیست و علاوه بر این، در صفحات آتی به جای درج شماره و یا عنوان فصل از یکی از تیتترهای موجود در صفحات سمت راست و یا چپ استفاده شده است که نه تنها به خواننده کمکی نمی کند، بلکه به پیچیدگی دسترسی به مطالب فصول افزوده است. علاوه بر این مشخص نیست دلیل انتخاب و درج یک تیتتر در سرصفحه از بین چند تیتتر موجود در صفحات مربوطه چیست.

علاوه بر سرصفحه، وجود فضای خالی در برخی صفحات و همچنین عدم توجه به یکسان سازی فاصله خطوط در بسیاری از صفحات کتاب از زیبایی آن کاسته است.

۸.۳.۳ تیتربندی

امتیازات: تمام تیتربندی‌های اصلی و فرعی دارای شماره هستند و برای تشخیص ارتباط مطالب می‌تواند مفید باشد.

کاستی‌ها: شماره تیتربندی‌های کتاب از نظم منطقی برخوردار نیست. هرچند استفاده از شماره تیتربندی با چارچوب استفاده شده در کتاب مورد بحث، در تیتربندی کتاب‌ها معمول نیست، اما علی‌رغم این امر و با توجه به گرایش مؤلف و ناشر به استفاده از این نوع شماره گذاری، قاعده و نظم مشخصی در شماره گذاری‌ها لحاظ نشده است. بطور مثال، در صفحات ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ شماره تیتربندی ۱-۲ برای شش تیتربندی پشت سرهم استفاده شده است و یا در صفحات ۲۰ و ۲۱ شماره تیتربندی ۱-۳ برای دو تیتربندی متوالی استفاده شده است. این مورد در بسیاری از صفحات کتاب قابل مشاهده است. علاوه بر این شماره‌های زیر تیتربندی‌ها (تیتربندی دوم) هم با مشکل همراه است. بطور مثال، در صفحه ۱۹ درج شماره زیر تیتربندی ۱-۷-۱ برای زیر تیتربندی نظریه تزریقی تحت تیتربندی اصلی «فرآیند اثرگذاری رسانه‌ها بر مخاطب» با شماره تیتربندی ۱-۲، بی تناسب است. در ضمن، در شروع هر فصل که با تیتربندی «مقدمه» شروع شده است، از هیچ شماره تیتربندی استفاده نشده است. تکرار تیتربندی مشابه در برخی صفحات کتاب دیده می‌شود. بطور مثال، در صفحات ۱۶ و ۱۷ تیتربندی «انواع نقش و کارکرد رسانه‌های جمعی بر مخاطب» در این صفحات تکرار شده است.

۹.۳.۳ جداول

امتیازات: وجود جداول متعدد در کتاب موجب ساده‌سازی مفاهیم و درک آسان محتوای کتاب شده است. استفاده از جداول در خلاصه کردن مطالب و در نتیجه به یادگیری بهتر کمک بسیاری کرده است؛ بطور مثال، جدول ۲-۳ در صفحه ۲۹ که به ارائه واژه‌های متداول لاتین برای مفهوم مسابقه استفاده می‌شود، به فهم بهتر مطالبی که به زبان بیگانه منتشر می‌شود و خبرنگاران از آن استفاده می‌کنند، کمک بزرگی می‌کند و از آنجا که دانشجویان کارشناسی سهم قابل توجهی در آینده شغل خبرنگاری در ورزش خواهند داشت، لذا محتوای این جدول برای آنها بسیار مفید خواهد بود.

کاستی‌ها: جداول در برخی موارد با بی‌تناسبی اندازه فونت کلمات با حجم فضای سلول‌های جدول مواجه هستند که این امر زیبایی جداول را دستخوش آسیب نموده است. بطور مثال جداول شماره ۱-۵ و ۱-۱۰ و ۲-۴ از آن جمله است.

۱۰.۳.۳ شکل‌ها و تصاویر

امتیازات: در صفحات مختلف کتاب از تصاویر مختلف و مرتبط با موضوع استفاده شده است. این امر به ارتباط بهتر خواننده با موضوع کتاب کمک می‌کند و موجب زیبایی صفحات کتاب و فهم بهتر مطالب می‌شود.

ارتباط مفهومی تصاویر در فصول مختلف کتاب، با محتوای فصلها قابل تأمل و بازنگری است. تصویر ۱-۲ در صفحه ۳۹ که نشان دهنده سه خبرنگار در حال تهیه خبر با ابزارهای مختلف هستند که توپ فوتبال در گوشه‌ها، چشم‌ها و دهان آنها قرار گرفته و حاکی از دیدن، شنیدن و گفتن در باب فوتبال است، به خوبی با توضیح زیر عکس مرتبط است و نشان دهنده انتخاب و درج محل مناسب برای این تصویر است که انتقال‌دهنده اهمیت فوتبال در نظر خبرنگاران است.

کاستی‌ها: فرمت و اندازه تصاویر کتاب در تمام فصول کتاب یکسان نیست و بسیار متفاوت است و این امر به عدم توجه صفحه آرا در انتشار کتاب اشاره دارد. بطور حتم، از آنجا که تصاویر کتاب‌ها به زیبایی و حتی کمک به تسهیل انتقال پیام و یادگیری بهتر خواننده منجر می‌شود، بی‌توجهی به محل درج تصاویر در صفحات مربوطه، اندازه و همچنین یکسان سازی چارچوب تصاویر کتاب (تصاویر با پس‌زمینه رنگی و بدون پس‌زمینه، وجود قاب عکس در برخی از تصاویر و میزان شفافیت تصاویر) از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین، در برخی تصاویر استفاده شده در کتاب ارتباط محتوایی با توضیح عکسها (کپشن) ندارد. بطور مثال، در صفحه ۲۱ تصویر مردی درج شده است که میکروفون در دست دارد و در هاله‌ای به رنگ سیاه قرار گرفته که ظاهراً خبرنگاری را نشان می‌دهد که در صدد مصاحبه است، اما توضیح زیر عکس اینطور نوشته: «انواع رسانه و ورزش». بین کپشن با موضوع عکس‌ها ارتباط مفهومی وجود ندارد. مورد مشابه در صفحه ۱۲۳ شکل ۶-۱ دیده می‌شود.

۱۱.۳.۳ اندازه و ویژگی‌های واژه‌ها

امتیازات: یکی از مهمترین جنبه‌های شکلی کتاب مربوط به اندازه و فرمت فونت‌های انتخاب شده در کتاب است. اندازه فونتها به قدر کافی بزرگ هستند که مطالعه راحت کتاب را موجب شده است. فاصله خطوط هم مناسب است و به مطالعه راحت کتاب کمک کرده است.

کاستی‌ها: در بسیاری از بخش‌های کتاب واژه‌های ترکیبی وجود دارد که به صورت جمع دو بخش کلمه استفاده شده است و بین این دو بخش علامت فاصله وجود دارد که شکل نامناسبی به این کلمات داده است. بطور مثال، کلمه «رسم-هاست» در صفحه ۲۱ و کلمه «مهم-ترین» در صفحه ۲۸.

۱۲.۳.۳ ویراستاری اثر

ویراستاری را می‌توان نوعی از هنر نویسندگی دانست. ویراستار با استفاده از مهارت خویش در نگارش و تسلط بر متون و دستور زبان قادر است تا هر نوشته‌ای را سامان بخشیده و ضمن تصحیح خطاهای متن به آن نظم دهد. اگر کتابی از ویراستاری خوبی برخوردار باشد، خوانش و فهم آن برای خواننده بسیار راحت و آسان بوده و در فهم و انتقال مطالب مشکلی پیش نمی‌آید. ویراستاری به سه نوع فنی، ساختاری-زبانی و محتوایی (تخصصی) تقسیم می‌شود. رعایت قواعد هر سه نوع ویرایش، و عاری کردن نوشته از نارسایی‌های مربوط به آنها لازمه نشر آثار علمی پژوهشی است (مختاری، امیدی و نوذری، ۱۳۹۴).

امتیازات: کتاب از وجود ویراستار بهره‌مند است. ویراستار کتاب «رسانه و ورزش، با رویکرد کاربردی» آقای عطاءاله محمدعلی نژاد هستند که طبق اطلاعات درج شده در بخش مشخصات شناسنامه ای کتاب، وظیفه ویراستاری کتاب را بر عهده داشته‌اند و انتظار می‌رود در خصوص هر سه نوع ویراستاری کتاب، اصلاحات و تغییراتی را به منظور بهبود فهم و درک پیام کتاب اعمال کرده باشند.

یکی از مهمترین امتیازات این کتاب، استفاده از زبان ساده در متن است که نشان از توجه نویسندگان به اهمیت انتقال مطلوب پیام به خواننده کتاب را دارد. استفاده از زبان ساده، امکان یادگیری آسان مطالب را برای خواننده فراهم ساخته است. مسلماً پیچیدگی در بیان مطالب درسی در کتاب‌های درسی، یادگیری را مشکل می‌سازد. اما کتاب

ورزش و رسانه به دلیل استفاده از زبانی ساده و سریع الانتقال موجب تسهیل یادگیری می‌شود. استفاده از زبان ساده و پرهیز از پیچیده‌گویی در کتاب‌های درسی رکن مهمی در یادگیری دانش آموزان و دانشجویان است.

کاستی‌ها: در بخش ویراستاری فنی، نشانه گذاری و سجاوندی کتاب مورد تأکید است و در این بخش مواردی وجود دارد که قابل توجه و بازنگری است. علامت گذاری و سجاوندی در بسیاری از جملات رعایت شده است؛ اما در برخی از فصول به نسبت فصول دیگر، سجاوندی کمتر مورد توجه بوده است و همین امر مطالعه و فهم محتوای کتاب را با مشکل همراه ساخته است. همچنین، وجود املاهای نادرست کلمات در بسیاری از جملات، نشان از عدم توجه مطلوب ویراستار به تصحیح املاهای آنها داشته است. بطور نمونه، در صفحه ۶۷ در اولین خط، کلمه «بنابریان» که املاهای اشتباه کلمه «بنابراین» است.

در ویراستاری ساختاری، کلمات ناآشنایی در کتاب مورد استفاده قرار گرفته است که بهتر بود به جای آنها، از واژه‌های معمول استفاده می‌شد و یا تعریفی برای آنها ارائه می‌شد تا خواننده متوجه معنای مورد نظر نویسنده بشود. بطور مثال، در صفحه ۱۳ خط سوم از پاراگراف اول، از کلمه «زبان تنی» استفاده شده است که به نظر می‌آید منظور او «زبان بدن» بوده است و برای استفاده از این واژه نیاز به تعریف وجود دارد و یا به جای آن بهتر بود از واژه زبان بدن که معمول تر و قابل فهم تر است، استفاده می‌شد و یا در صفحه ۳۶ استفاده از دو کلمه توزیع و پخش که در واقع معنای مشابهی دارند و در متن هیچ توضیحی در مورد تفاوت آنها ارائه نشده است. از دیگر مشکلات این نوع ویراستاری می‌توان به نامفهوم بودن برخی از جملات اشاره کرد. بطور مثال، جمله‌های «سبک اجرا باید قابل باور و غیرمصنوعی باشد تا اعتماد مخاطب را جلب کند، این قابلیت با گفتار صحیح، الگویی غیرساختگی به همراه دانش لازم در خصوص وقایع، به وجود می‌آید» در پاراگراف دوم صفحه ۶۷ قابل فهم نیست و همچنین اولین جمله در پاراگراف اول صفحه ۶۳ «خواندن در گفتار و گزارش نقش مستقیم داد» نیز نمونه‌ای دیگر از اشکالات ویراستاری ساختاری است.

در ویراستاری محتوایی، ویراستار به مفهوم جملاتی که احتمالاً از منبع غیرفارسی برگردانده شده، توجه نداشته است. بطور مثال، در آخرین خط صفحه ۲۸ اینطور آمده است

«رویدادشناسی به عنوان یک مقوله بسیار مهم در کار دست اندرکاران رسانه های ورزشی است» بهتر بود برای رفع ابهام در معنای این جمله به جای «در کار» از «وظایف» استفاده می شد. یا در صفحه ۹ آخرین سطر نوشته شده: «انواع نقش رسانه و ورزش بر یکدیگر را تشخیص دهد» که بهتر بود به جای کلمه نقش از «اثر» استفاده می شد. نمونه دیگر در صفحه ۱۵ اولین سطر از پاراگراف دوم درج شده است: «رسانه‌ها و ورزش نقشی مهم و رو به رشد بر یکدیگر دارند» در این جمله واژه «رو به رشد» موجب ابهام در مفهوم جمله شده است. علاوه بر این، ذکر نام لاتین نویسندگان خارجی در زیرنویس ضروری است؛ اما در این کتاب موارد بسیاری وجود دارد که نیازمند ذکر نام لاتین محقق در زیرنویس است.

۴.۳ تحلیل محتوایی اثر

۱.۴.۳ پیوستگی مطالب

ارتباط منطقی بین مطالب هر فصل با فصل بعدی مانع از این می شود که خواننده تصور کند که هر یک از مطالب مندرج در فصل‌ها به شکل مجزا در رسانه‌ها کاربرد دارد. بلکه ارتباط فصول نشان می دهد کارکرد رسانه‌ها حاصل مجموعه به هم پیوسته‌ای از عوامل است. این امر نشان از وسعت نظر و تجربه نویسندگان بر سیر مرحله‌ای و منظم یادگیری مطالب توسط دانشجویان دارد.

امتیازات: سیر منطقی ارائه مطالب که با ارائه مفاهیم و مبانی در حوزه رسانه و ورزش در فصل اول شروع شده است، سپس به مفهوم رسانه متصل می شود و انواع رسانه‌ها و نحوه کاربرد آن در ورزش مورد توجه نویسندگان قرار می گیرد و سپس خروجی های رسانه که در واقع محصولات رسانه‌ای نامیده می شوند، در حوزه ورزش معرفی و ارزش هر یک در حوزه صنعت ورزش معرفی می گردند و در نهایت عوامل بیرونی اثرگذار بر کارکرد رسانه‌ها در غالب اخلاق به منزله رکنی از فرهنگ جامعه و محدودیت‌های قانونی و سیاستگذاری پایان بخش فصول این کتاب است. در واقع مطالب کتاب با نظم مطلوبی از دنیای کارکردهای درونی رسانه به آثار بیرونی و تأثیر و تأثر عوامل درونی و بیرونی بر عملکرد رسانه‌ها مورد توجه و بررسی قرار می گیرد که گویای نظامی منطقی و موجد یادگیری مرحله ای متناسب با میزان اهمیت هر مرحله می باشد.

کاستی‌ها: در خصوص پیوستگی مطالب کتاب، کاستی قابل توجهی مشاهده نمی‌شود.

۲.۴.۳ ارجاع به منابع

امتیازات: از آنجا که نویسنده اول کتاب، خود دارای سابقه طولانی و مؤثر و تجربه مطلوبی در حوزه رسانه‌های ورزشی است، لذا منطقی است که این انتظار از او وجود داشته باشد که به جای استفاده صرف از منابع دست دوم، تجارب و دانش فردی خود را در تألیف و تصنیف کتاب بکار گیرد و این اتفاق در بسیاری از بخش‌های کتاب رخ داده است و امری کاملاً قابل پذیرش از نویسنده اصلی کتاب است.

کاستی‌ها: در بسیاری از قسمت‌های مختلف کتاب، ارجاعات به منابع اصلی رعایت نشده است. همچنین، در برخی دیگر از بخش‌ها که موضوع به اخبار و اطلاعات سازمان‌ها مرتبط است و یا در رابطه با موضوعاتی است که در حیطه تخصص نویسنده نیست، ارجاع به منبع اصلی ضرورت دارد. بطور مثال، جدول شماره ۴-۱۶ در صفحه ۷۴ مربوط به انواع روش‌های کنترل مصاحبه و جدول ۵-۱۶ در صفحه ۹۴ مربوط به انواع قوانین بین‌المللی درباره آزادی گردش اطلاعات، نمونه‌ای از جداولی است که نیاز به ارجاع به منبع اصلی دارند.

در خصوص روش ارجاعات در متن کتاب نیاز است الگوی واحدی بکار گرفته شود. به عبارتی بهتر، اگر ارجاعات به کتاب خاصی صورت گرفته است، نیاز به ذکر شماره صفحه در کتاب مربوطه می‌باشد و این امر در سراسر کتاب با یک روش یکسان رعایت شود. اما در حال حاضر در ارجاعات به کتب، در برخی موارد شماره صفحه ذکر شده و در مواردی دیگر ذکر شماره صفحه انجام نشده است. از طرفی در ارجاعات نیاز نیست نام همه همکاران در تمام دفعات تکرار ذکر شود و ذکر آن در اولین ارجاع کفایت می‌کند و در دفعات بعد فقط اسم نویسنده اول و ذکر کلمه «همکاران» کافی است. اما در اغلب ارجاعات کتاب مورد بحث، درج نام تمام همکاران صورت گرفته است و حتی در برخی ارجاعات نام نویسندگانی به اشتباه درج شده است که اثری از آنها در فهرست منابع کتاب یافت نمی‌شود.

۳.۴.۳ کیفیت منابع استفاده شده

امتیازات: همانطور که پیشتر اشاره شد، نویسنده کتاب در بسیاری از بخش‌های کتاب، از تألیف و تصنیف همزمان بهره گرفته است و این موضوع موجب برقراری ارتباط بهتر خواننده با محتوای فصل شده است. زیرا این سبک از نوشتار فاقد توقف‌ها یا سکنه‌های مطالعه کتاب شده است و به روان خوانی و فهم بهتر کتاب کمک کرده است.

کاستی‌ها: با توجه به توسعه سریع رسانه‌ها در جهان، نیاز است در کتب مرتبط با رسانه همواره از منابع جدید و به روز استفاده شود. اما در کتاب حاضر به جز منابعی که توسط نویسنده اصلی نگاشته شده است و مورد ارجاع قرار گرفته، برخی منابع مورد استفاده قدیمی هستند و با توجه به اهمیت رسانه‌های نوین در عصر حاضر، بسیاری از منابع استفاده شده در این کتاب، رسانه‌های نوین را مورد توجه قرار نداده‌اند. بطور مثال، در صفحات ۳۳ و ۳۶ در جایی که در خصوص رسانه‌های مختلف صحبت می‌شود، رسانه‌های نوین مورد اشاره نیستند.

۴.۴.۳ جنبه کاربردی بودن محتوا

با توجه به عنوان کتاب که بر کاربردی بودن مطالب آن برای خواننده اشاره دارد، انتظار می‌رود که خواننده پس از مطالعه بخش‌های مختلف کتاب بتواند از آن بطور عملی استفاده کند. این کتاب امکان درک و فهم رسانه‌ها و نحوه کاربرد و اثرگذاری آن را به خوبی برای خواننده فراهم ساخته است و علی‌رغم مشکلات و ایرایشی که در برخی جملات کتاب وجود دارد، اما خواننده برای فهم و کاربرد مطالب کتاب آمادگی کافی را کسب می‌کند.

۴. نتیجه‌گیری

کتاب رسانه و ورزش با رویکردی کاربردی، کتاب ارزشمندی برای خوانندگان و عمدتاً دانشجویان کارشناسی رشته تربیت بدنی می‌باشد. قلم شیوا و ساختار ساده جملات برای تسهیل انتقال پیام از نکات ارزشمند این کتاب است که به خوبی مورد توجه نویسندگان این کتاب قرار گرفته است و حاصل آن برقراری ارتباط آسان متن کتاب با خواننده آن است.

ارتباط مفهومی مطالب کتاب و تسلسل منطقی آن نشان دهنده تجربه و نگرش وسیع نویسندگان کتاب است که در بردارنده دامنه موضوعی، مفهومی و کاربردی رسانه‌ها در ورزش است و به نوبه خود نشان از محتوای ارزشمند این کتاب دارد. کتاب رسانه و ورزش از محتوایی غنی و ارزشمند برای آموزش ابعاد مختلف کاربرد رسانه در ورزش برخوردار است. مطالعه این کتاب، امکان آشنایی خواننده با ابعاد مختلف ارتباط رسانه با ورزش و همچنین آموختن نحوه کاربرد رسانه برای انتقال پیامها و اطلاعات حوزه صنعت ورزش را به جامعه بطور مطلوب فراهم می‌سازد. اما این کتاب با اشکالات شکلی و ظاهری و همچنین مشکلات نگارش دستور زبان فارسی بسیاری همراه است که به ترتیب حاصل عملکرد فنی نامطلوب ناشر و ویراستار کتاب است. بر این اساس نیاز است که در چاپ‌های آتی به رفع مشکلات ظاهری کتاب، از مختصات جلد تا صفحه آرایی آن، توجه شود تا ضمن حفظ زیبایی، امکان طبقه بندی و دسترسی آسان به آن در کتابخانه و همچنین برقراری ارتباط خواننده کتاب، با بخش‌های مختلف مطالب داخل کتاب فراهم شود. در ضمن، رفع مشکلات ویراستاری کتاب از ضرورت‌های چاپ کتاب در نوبت‌های بعدی است. زیرا مشکلات نگارشی کتاب مانع از فهم مطالب و ارتباط مطلوب با محتوای معنایی کتاب شده است.

پی‌نوشت

۱. این مقاله بر اساس شیوه‌نامه دوره قبل ارزیابی شده و پذیرش گرفته است و براساس شیوه‌نامه جدید لزوماً مورد قبول نیست.

کتاب‌نامه

پیرائی، خسرو (۱۳۹۶). «بررسی و نقد کتاب اقتصاد بخش عمومی». پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. سال هفدهم، شماره سوم، مرداد و شهریور ۱۳۹۶. ۲۱-۳۵.

دهقانی، رضا (۱۳۸۶). «اصول نقد اثر و تحلیل محتوا». سازمان تبلیغات اسلامی.

- رشیدی، صادق؛ امینی، فرهاد (۱۳۹۸). «نقد تحلیلی کتاب نشانه‌شناسی تئاتر و درام». پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ماه‌نامه علمی پژوهشی، سال نوزدهم، شماره پنجم، ۸۵-۱۰۲.
- رضوی، سید عباس (۱۳۹۴). «نقد و بررسی کتاب طراحی آموزش اثربخش». پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. سال پانزدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۴. ۹۵-۱۱۷.
- صادقی، عباس و انوری، صدور (۱۳۸۵). «تفکر انتقادی»، کنگره ملی علوم انسانی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- https://www.civilica.com/PaperSOCIALSCIENCECONF01SOCIALSCIENCECONF01_158.html
- کشکر، سارا؛ قاسمی، حمید؛ صادقی، رضا (۱۳۹۲). «تناسب حوزه نشر کتاب‌های ورزشی با انتظارات مخاطبان مخاطبان با تأکید بر عناصر آمیخته بازاریابی ورزشی». مدیریت ورزشی. شماره ۱۷. صص. ۲۷-۵.
- قاسمی، حمید؛ کشاورز، لقمان (۱۳۹۶). «ورزش و رسانه، با رویکرد کاربردی». تهران: علم و ورزش. چاپ اول.
- مختاری، حیدر؛ رضایی امید، حمیدرضا؛ نوذری، سودابه (۱۳۹۴). «راه‌یابی آیین بدن‌نویسی به نوشته‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی: نگاهی به مشکلات ویرایشی در مقاله‌های مجلات جاری». مجله مطالعات کتابداری و علم اطلاعات. شماره پیاپی ۱۵. صص. ۹۳-۱۱۸.
- Baig M., Jawaid S. A. (2019). *Scientific Writing*: chapter 26, How to write a Book Review. <https://www.researchgate.net/publication/332447215>.
- Bazerman, Charles (2010). "Evaluating the book as a whole: the book review, In: The Informed Writer: Using Sources in the Disciplines". The WAC Clearing house. Fort Collins, CO. Available at <https://writing.colostate.edu/textbooks/informedwriter/chapter8.pdf>
- Lee D. J., Chang Yuchou, Archibald J. K. and Pitzak C. (2008). "Matching book-spine images for library shelf-reading process automation," 2008 IEEE International Conference on Automation Science and Engineering, Arlington, VA, 2008, pp. 738-743.
- Mattern J. (2011). "How Important is Your Book's Spine Design?" Mar 21, 2011 | AIP, Indie Publishing. Available at All freelance writing. <https://allfreelancewriting.com/how-important-is-your-books-spine-design/>